

[Ministeren for offentlige arbejder.]

kunne der ikke på anden måde opnås det samme, uden at man satte håndlæsningsbestemmelsen i kraft? Kunne man ikke ved at bruge maskiner, f. eks. ved Siødæmningen, spare 500 000 kr. og bruge disse penge til at sætte andet arbejde i gang for? Ja, det lyder besnærende, men trænger man dybere ned i problemet, opdager man hurtigt, at foruden de vanskeligheder, der er ved at bevilge penge til den pågældende egn, hvor man altså har sat et stort arbejde i gang, vil der, hvis man skal påbegynde et andet arbejde, hvor der skal udbetales 500 000 kr. i arbejds løn, blive tale om en bevilling på mange gange de 500 000 kr., fordi udførelsen af arbejdet kræver mange andre udgifter end den egentlige arbejds løn, og skal man så også ved dette arbejde bruge maskiner, ja, så bliver der ikke meget arbejde at hente dér for de arbejdsløse.

Jeg vil gerne ved denne lejlighed nævne, at jeg meget ofte har besøg af repræsentanter fra amter og kommuner, der over for mig fremhæver betydningen af at få dette eller hint vejarbejde i gang. Selvfølgelig peger de på, at arbejdet er af trafikalt betydning, men i næsten alle tilfælde fremhæver de lige så stærkt betydningen af at få deres arbejdsløse beskæftiget, og her er ikke bare tale om repræsentanter, som tilhører regeringspartierne, men i lige så høj grad om repræsentanter fra det konservative folkeparti og partiet venstre. Jeg tror, at disse kommunale repræsentanter stort set alle sammen er glade for den merbeskæftigelse, som er fremkommet til deres arbejdsløse.

Til trods for at denne sag ikke er gået stille af i den dertil indrettede presse, men tværtimod har været benyttet til meget stærke personlige angreb på mig, har jeg ikke personlig modtaget en eneste protest fra nogen repræsentant, det være sig fra amt, by eller sognekommuner. Der har været en sag fra Bornholm og én fra Svendborg amt, hvorfra man har henvendt sig vedrørende ændringer i de stillede betingelser, og der har været visse forhandlinger med vejdirektoratet om de teknisk og trafikalt begrundede dispensationer, jeg allerede har omtalt, men derudover ingen protester.

For en ordens skyld vil jeg gerne oplyse, at der ikke i ministeriet for offentlige ar-

bejder har været og ikke er planer om at indføre en bestemmelse om håndlæsning ved jordarbejder for andre anlægsarbejder end vejfundsarbejder samt de arbejder, som betales af krydsningsfonden. I øvrigt vil spørgsmålet om, hvorvidt vi til næste år, når der skal bevilges penge til vejfundsarbejder, stadig skal have denne bestemmelse i kraft, blive taget op til overvejelse i regeringen.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om valutaforhold m. v.

Valgt blev: *Chr. Christiansen, Einer-Jensen, Per Hækkerup, Peter Nielsen, Lars M. Olsen, Sofie Pedersen, Hans Rasmussen, A. C. Normann, Niels Andersen, Anker Lau, Erik Eriksen, Holmberg, Axel Kristensen, Sønderup, Weikop, Fanger og Aksel Møller*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om sømandsskat.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 289, fremsættelsen i tidenden sp. 485).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Hans Knudsen: Jeg vil indlede de bemærkninger, jeg har at fremsætte til lovforslaget om sømandsskat, med at rette en tak til den højtærede finansminister og til det embedsmandsudvalg, der blev nedsat den 21. januar 1956, for det grundige og alligevel hurtige arbejde med forbedrelse af lovforslaget.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg hellere havde set, at reformarbejdet vedrørende hele vor indkomstbeskatning var nået så langt frem, at vi ikke alene kunne gennemføre en beskatning af det løbende års indtægt for søens folk, men at vi samtidig kunne gøre det for alle skatteydere. Hvis det havde været tilfældet, havde vi ikke haft de besværligheder ved overgangen fra den ene beskatningsform til den anden for søfolkene, som dette lovforslags § 13 og de følgende paragraffer er udtryk

[Hans Knudsen.]

for. Har man ikke før været klar over vanskelighederne ved overgangen til kilde-skat som en generel ordning, er man blevet det ved at se de tekniske konsekvenser og de vanskeligheder, som blot det at føre de godt 8 000 skatteydere, det her drejer sig om, over til en kildebeskatning.

De medlemmer af tinget, som har deltaget i udvalgsarbejdet med skattereformforslagene, har ikke mindst på grundlag af de henvendelser, vi i tidens løb har fået fra søfartens organisationer, sikkert været indstillet på, at vi her måtte lave en speciel ordning vedrørende beskatningen af søfolk. I Norge gennemførte man en sådan sømandsbeskatning allerede i 1947, og i 1948 begyndte henvendelserne herhjemme fra søfartens organisationer. Også i Nordisk Råd har spørgsmålet været taget op ud fra den tanke, at en nyordning på det område ville være bedst, hvis den kunne blive nogenlunde ensartet for de fire nordiske lande, men samtidig har man været klar over, at selv om sømandsskatten i disse nordiske lande måtte være så ensartet som muligt, hvad angår skattens beregning og ikke mindst inddrivelse, måtte skattens størrelse naturligvis være afhængig af en række forskellige forhold i de enkelte landes beskatningsregler.

Resultatet af forhandlingerne på nordisk basis blev en henstilling til regeringerne i de nordiske lande om at tage op til overvejelse at oprette en konvention om fælles beskatningsregler for søens folk. Jeg forstår, at det er denne nordiske tilslutning til sømandsbeskatningens princip, som, om jeg så må sige, har givet det endelige stød til, at den højtærede finansminister nedsatte dette mindre udvalg af sagkyndige, som i løbet af knap to år har udført et omfattende grundlæggende arbejde. Har det tekniske udvalg været hurtigt arbejdende, har den højtærede finansminister ikke været mindre hurtig i sine beslutninger. Betænkningen fra udvalget er afgivet den 18. oktober i år. Samtidig med at denne betænkning

forelå for folketingset, forelå også finansministerens forslag af 31. oktober om gennemførelse af sømandsskatten helt og fuldt på grundlag af denne betænkning.

For søfarten har det primære ønske så afgjort været at få en sømandsbeskatning, der for det første tog hensyn til de særlige forhold, der gælder for de mennesker, der har deres arbejdsplads til søs og derfor er underkastet andre leveforhold, end hvad der ellers er normalt. For det andet har man ønsket en kildebeskatning af det løbende års indkomst, fradraget med det samme ved lønudbetalingen, og en virkelig definitiv beskatning, hvor der ikke blev tale om efterregulering, når året var omme.

Derudover har man ønsket en skatteordning, hvorved alle udlændinge om bord i danske skibe kan inddrages i beskatningen, og en ordning, hvorefter man kan undgå dobbeltbeskatning af danske søfolk, som har gjort tjeneste om bord på fremmede skibe. Det er helt naturligt, at det har været et irritationsmoment, at udenlandske søfolk kunne arbejde i danske skibe uden at betale skat, medens en dansk sømand, så snart han gik om bord i et fremmed skib, ikke alene måtte betale skat dér, men samtidig risikerede en dobbelt beskatning ved også at blive skatteansat herhjemme. Alle disse forhold rettes nu ved lovforslaget.

For de fremmede søfolk ændres det der- ved, at de kommer til at betale en skat på 15 pct. af den samlede hyre, af deres bruttoindkomst. Det er ganske vist en noget primitiv form for beskatning at tage 15 pct. af alle uden hensyn til familieforhold og andre vilkår for skatteevnen, men jeg er i alt fald blevet overbevist om, at det ikke lader sig gøre at ordne denne beskatning på anden måde, og det er trods alt et betydeligt fremskridt i forhold til den nuværende ordning, hvor disse fremmede søfolk slipper helt fri. Jeg har naturligvis bemærket bestemmelsen i § 19, der sikrer, at der heller ikke for de fremmede søfolks vedkommende bliver tale om dobbeltbeskatning, hvis de

[Hans Knudsen.]

er normalt skatteansat dér, hvor de hører hjemme.

De ønsker, der har været fremsat fra de søfarendes side, og som jeg her har nævnt, er altså imødekommet gennem lovforslaget, og samtidig klarer lovforslaget et andet problem, nemlig den ulighed, der nu består i beskatningen af gifte og ugifte søfolk. Det er vanskeligt at se den større visdom i, at en ugift dansk sømand, som opgiver sin bopæl i landet, og som ikke jævnlig anløber danske havne, kun skal betale kommuneskat, som oftest til en ret tilfældig kommune, og en kommuneskat, der oven i købet varierer fra 5-6 pct. op til 20 pct. af den skattepligtige indkomst, medens på den anden side en gift sømand må betale ikke alene kommuneskat, men også de normale statsskatter. Jeg ser med tilfredshed, at dette forhold bliver ændret således, at beskatningen bliver mere ensartet, og således, at den kommuneskat, der bliver indregnet i skatteskalaen, bliver af samme størrelse uden hensyn til, hvilken kommune man har tilhørsforhold til. Jeg skal ikke gå i enkeltheder med hensyn til, hvordan man efter lovforslaget ordner alle disse problemer; det er udførligt beskrevet ikke alene i selve forslagens paragraffer, men også i betænkningen, i bemærkningerne og i den højtærede ministers fremsættelsestale.

Må jeg i stedet for gøre et par bemærkninger om det, som bliver hovedresultatet af den samlede virkning af sømandsskatten. Den vil jo uægtelig på et par områder give forøgede skatteindtægter, nemlig de 15 pct. af fremmede søfolks bruttoindtægter, hvoraf vi ikke før har fået noget, og også et ikke helt ubetydeligt beløb af de ugifte danske søfolk, som nu slipper med en i mange tilfælde meget beskedent kommunal beskatning.

Disse forøgede skatteindtægter vil finansministeren ifølge sit forslag benytte fuldt ud til at give skattelettelser for de søfarende, som i dag rammes særlig hårdt af vort nuværende skattesystem. Så vidt jeg kan se, er hensigten med at skærpe beskatningen på de to nævnte områder ikke at opnå en større samlet skatteindkomst hos sømændene. Det, der indvindes her, giver man i lettelse ved de særlige beskatningskalaer, som i lovforslagets § 9 er opstillet

for sømandsskatten. Jeg går ud fra, at den væsentligste lettelse vil kunne findes i skalaen for familieførørgere.

I det meget udførlige og værdifulde statistiske materiale, som findes i den udmærkede betænkning, savner jeg egentlig kun en enkelt ting, nemlig sammenligninger vedrørende de faktiske skattebeløb for forskellige kategorier af søfarende. Jeg forstår godt, at det kan have sine vanskeligheder at opstille sådanne, skal vi sige mere personlige eksempler i en betænkning, men måske kan vi under udvalgsarbejdet få opstillet forskellige beregninger, så vi kan se, hvordan den nye lov faktisk kommer til at virke i forhold til de nugældende bestemmelser.

Under udvalgsarbejdet må vi vel også se lidt nærmere på de fradragsregler, som man, såvel i betænkningen som i lovforslaget, er nået frem til. Det er helt indlysende, at man ikke kan opstille beskatningstabeller, hvorefter kaptajnerne skal tilbageholde skatten i forhold til indkomstens eller hyrens størrelse, uden at man også må finde frem til nogenlunde ensartede fradragsregler. Jeg ser, at man ordner det på den måde, at de fradrag, der i dag gives på forskellig vis, af mindre, varierende størrelse — lønmodtagerfradrag A eller B o. s. v. — bliver til et generelt fradrag for alle på 120 kr. pr. måned. Det forekommer mig at være en god og kulant ordning af dette problem. Så bliver der ud over de 120 kr. et yderligere fradrag på 130 kr. pr. måned for dem, der sejler uden for det, man i lovforslaget kalder for nærfart. Dette fradrag skal, så vidt jeg kan se, være en afløser af det såkaldte „Amerikatillæg“, som man kender i dag; men jeg er ikke helt klar over, hvor meget fradraget faktisk skal dække, og hvor meget „Amerikatillægget“ faktisk dækker. Jeg går ud fra, at der også om dette har været forhandlet med søfartsorganisationerne, men det kan vi formentlig få nærmere rede på under udvalgsarbejdet.

Et lignende princip som det, jeg her har nævnt for disse to fradrags vedkommende, har man gennem skalaens udformning fulgt med hensyn til skattefradraget. Det er indlysende, at den principielle stilling, som folketingets forskellige partier har til skattefradragsreglen i almindelighed, ikke kan eller bør ændres ved gennemførelsen af dette

[Hans Knudsen.]

lovforslag. Jeg har lagt mærke til, at man ved behandlingen af problemet i Nordisk Råd har taget forbehold, bl. a. ved en udtalelse af det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft. Det er jeg helt indforstået med, og det må vi tage til efterretning, men det forekommer mig, at den højtærede finansminister har løst denne, skal vi sige gordiske knude gennem sine bemærkninger i fremsættelsestalen; jeg henviser i denne forbindelse til ordene om, at man ikke i princippet har ændret fradragsreglerne, heller ikke for skattefradraget. Det består fortsat ved skatteansættelserne for indtægter i land, når der er sådanne indtægter, og i så fald kan også sømandsskatten fradrages. Ved sømandsskattens beregning er fradraget indregnet i skalaen, og det er vist den eneste måde, hvorpå man kan løse problemet.

Med disse bemærkninger kan jeg anbefale det foreliggende lovforslag. Jeg tror, forarbejdet er gjort så godt, så udførligt, at vi kan opnå en hurtig gennemførelse af lovforslaget, når et udvalg har haft lejlighed til at gennemgå dets mange tekniske enkeltheder, som jeg ikke mener egner sig til nærmere drøftelse her ved første behandling.

Anders Andersen: Det er rigtigt, som det allerede er nævnt, at det foreliggende lovforslag er resultatet af et hurtigt arbejde i et af den højtærede finansminister nedsat udvalg; dette udvalg har samtidig ført forhandlinger med de andre nordiske lande om at nå frem til en mere ensartet beskatning af sømændene.

Der har jo gentagne gange været rejst krav fra sømandsorganisationerne om at få en mere ensartet beskatning gennemført. Det er disse krav, den højtærede finansminister med nærværende lovforslag har imødekommet. Man kan vel heller ikke se bort fra, at den beskatningsform, vi hidtil har haft for sømændenes vedkommende, i allerhøjeste grad har kunnet give anledning til misfornøjelse.

Den ærede ordfører for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Hans Knudsen, har allerede omtalt den forskelsbehandling, der har fundet sted for gifte og ugifte sømænds vedkommende; vi kunne i denne forbindelse også tage udenlandske sømænd med. Det

er ganske åbenbart, at når der om bord på et skib findes sådanne forskellige beskatningskategorier for disse forskellige sømænd, må det give anledning til misforståelse og misfornøjelse. Det lovforslag, som den højtærede finansminister har fremsat, følger fuldt ud det forslag, udvalget har udarbejdet.

Der er visse principielle ting i lovforslaget, som jeg ønsker at knytte nogle bemærkninger til. Man indfører her for første gang i dansk skattelovgivning det nye princip med skat ved kilden, og man gør det på en ikke hidtil kendt måde, idet man indfører det, man kalder en definitiv skat, der indebærer, at der ikke skal ske nogen efterregulering. I lovforslagets bemærkninger erkender den højtærede finansminister, at dette i visse tilfælde kan afstedkomme nogle måske uheldige virkninger, f. eks. i tilfælde, hvor sømanden ikke er beskæftiget hele året, men har haft en større eller mindre arbejdsløshedperiode indimellem. Men det, som navnlig vækker bekymring inden for mit parti ved overgangen til kildebeskatning, er særlig den større administration, der åbenbart må følge med en sådan skattelovsændring. Man har i lovforslaget foreslået oprettet et nyt kontor, et såkaldt sømandsskattekontor, til at administrere denne skattelovgivning. Mit parti har den opfattelse, at man skal være meget forsigtig med at oprette nye kontorer, idet vi har erfaring for, at sådanne nye kontorer har tendens til at vokse i hastigt tempo. En af de ting, vi gerne vil have lov til at se på i udvalget, er altså spørgsmålet om nødvendigheden af at oprette sådanne nye kontorer. Jeg er ikke sikker på, at det vil betyde — ja, jeg kan måske endda sige, at det vil ikke betyde — nogen lettelse på andre områder. Administrationen af denne kildebeskatning vil jo også i kommunal henseende medføre de samme administrationsomkostninger, som vi har under den nuværende beskatningsform.

Den højtærede finansminister foreslår også oprettet et sømandsskattenavn; det er vel et navn, som skal være rådgivende i de mange tvivlsspørgsmål, der kan opstå. Jeg kunne have lyst til at rejse det spørgsmål, om ikke de opgaver, som denne lovgivning vil medføre, kan henlægges til

[Anders Anderson.]

bestående organer. Det er efterhånden ved at blive sådan her i landet, at når man vedtager et lovforslag, følges loven altid op af nye honorarlønnede nævn. Mon ikke vi skal til at tage os selv lidt i nakken og se at finde frem til sådanne former, at vi kan undgå disse stadige udvidelser med nye honorarlønnede nævn. Jeg ønsker derfor også under udvalgsarbejdet at få dette spørgsmål nærmere belyst, få undersøgt, om ikke arbejdet vil kunne henlægges til bestående organer.

Der er endnu et enkelt forhold, som jeg vil drage frem. Det er dette, at man ved gennemførelsen af kildebeskatning pålægger skibsejerne en pligt til at optræde som statskatteopkrævere. Der er vel ingen i denne sal, der er i tvivl om, at man derved pålægger skibsejerne en ny byrde, en byrde, som de ikke på nogen måde vil kunne få honoreret.

Den højtærede finansminister foreslår, at sømandsskattekontoret skal have adgang til at gennemgå rederiernes regnskaber. Det er også et af de problemer, som jeg synes trænger til en nøjere undersøgelse. Vi ønsker ikke, at man både i tide og utide skal kunne indkalde regnskaber fra erhvervslivet og sidde og granske i dem. Vi var inde på drøftelsen af disse spørgsmål i anledning af lovforslag, som vi havde til behandling i sidste folketingssamling, og den højtærede finansminister kan ikke være i tvivl om mit partis stilling hertil. Jeg må måske have lov til at spørge den højtærede finansminister, om den foreslåede bestemmelse skal forstås på den måde, at man i hvert enkelt tilfælde vil indkræve redernes regnskaber, eller om det kun er ved stikprøver, man vil undersøge holdbarheden af dem.

Det er, som også nævnt af den foregående ærede ordfører, meget indviklede regler, der foreslås med hensyn til de søfolk, der har indtægter både af erhverv i land og af hyre om bord på skibe. Man må vist erkende, at det er meget indviklede beregninger, der her skal foretages, og det er et spørgsmål, om ikke disse beregninger kunne forenkles i betydelig grad, så at man også med hensyn til kildebeskatningen bevarede skattefradragetsretten. Jeg er helt uenig med den ærede ordfører for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Hans Knudsen, når

han siger, at man har opretholdt fradragetsretten ved kildebeskatningen. Det har man ikke. Man har på dette område afviklet skattefradragetsretten. Jeg har bemærket, at man ved opgørelse af indkomsten på land har bevaret skattefradragetsretten, og jeg tror ikke, det ville være umuligt at finde frem til en fornuftig løsning, sådan at man også ved kildebeskatningen kunne bevare skattefradragetsretten. Jeg kan godt sige, at det i hvert fald for mit partis vedkommende vil være helt afgørende, om man under udvalgsarbejdet kan finde frem til sådanne retningslinjer, der indebærer, at man også på kildebeskatningens område kan bevare skattefradragetsretten.

Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger om lovforslagets kapitel III, den del af lovforslaget, som omhandler beskatningen af udenlandske sømænd på danske skibe. Det er min bestemte opfattelse, at hvis denne skattelov gennemføres i den form, hvori den er fremsat, vil det skabe meget betydelige vanskeligheder for danske rederier i konkurrencen med rederier i udlandet, og det kan vel ikke være den højtærede finansministers formål at gennemføre en skattelovgivning, der i en tid, hvor konkurrencen måske er hård nok endda, vil skabe yderligere vanskeligheder for danske rederier. Derfor tror jeg, at man på dette område må foretage meget nøje undersøgelser, så at den beskatning, vi gennemfører også af udenlandske sømænd, ikke virker på den måde, at der skabes vanskeligheder for rederierne med at få påmønstreret det fornødne mandskab i udenlandske havne. Det er i hvert fald en af de ting, mit parti vil have meget nøje undersøgt med henblik på opnåelse af fuld garanti for, at man ikke gennem denne skattelovgivning forøger rederiernes vanskeligheder.

Det samme spørgsmål kan rejses med hensyn til danske skibe, som særlig går i østasiatiske fragtruter, og som på disse ruter i meget stor udstrækning benytter mandskab fra de østasiatiske lande. Også på disse områder må man tilpasse skattelovgivningen efter de berettigede krav hos rederierne, for at de i konkurrencemæssig henseende kan optræde på lige vilkår med udenlandske rederier.

I denne forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom på, at lovforslaget på dette om-

[Anders Andersen.]

råde adskiller sig fra den norske sømandslovgivning, idet man ikke dér generelt beskatter udenlandske søfolk på norske skibe, men tværtimod siger, at hvor disse udenlandske søfolk kan bevise, at de bliver beskattet i deres hjemstavnskommune, har de ikke skattepligt over for den norske stat. Jeg vil gerne understrege, at det er et af de problemer, som vi må se nærmere på i udvalget.

Der er et andet principielt spørgsmål, som jeg gerne vil understrege i anledning af, at ministeren foreslår sambeskatningen ophævet i tilfælde, hvor både mand og kone er ansat på samme skib. Jeg ved ikke, om der ligger en principiel ændring til grund for dette forslag, men jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister om, hvad hovedbegrundelsen for dette forslag er. Jeg har vel set af bemærkningerne, at hovedbegrundelsen er den, at fællesøkonomien ikke mere er til stede, men kunne denne begrundelse måske i så tilfælde ikke rejses på mange andre områder? For mig er der noget principielt deri, men det kan være, at det er af rent tekniske grunde, ministeren foreslår dette, og så må vi naturligvis tage spørgsmålet op til overvejelse under udvalgsarbejdet.

Jeg skal ikke knytte bemærkninger til de mange andre tekniske spørgsmål, som kunne nævnes i forbindelse med dette lovforslag. Det ærede medlem hr. Hans Knudsen har jo nævnt fradragsbeløbenes størrelse, og jeg kunne i denne forbindelse i det hele taget spørge, om den foreslåede skatteskala er rimelig, men jeg mener, at alle disse tekniske ting først og fremmest må behandles i det kommende udvalg.

Jeg har med disse bemærkninger peget på en række principielle forhold, som mit parti ønsker ændret i lovforslaget, og det vil være en forudsætning for vor tilslutning til lovforslaget, at der under udvalgsarbejdet gennemføres sådanne ændringer. Hvis ikke disse ændringer gennemføres, kan vi ikke give tilslutning til lovforslaget.

Poul Møller: Må jeg først på forhånd bede om undskyldning hos den højtærede finansminister og andre ærede ordførere, hvis jeg i denne sag kommer til at sige noget, som ikke helt passer, for hele sagen forekommer

mig at være så indviklet og så vanskelig, at det med den korte tid, ordførerne har haft til at sætte sig ind i den, meget vel kan tænkes, at der falder nogle skrubbudser ud af munden på os, men det vil altså ikke være af ond vilje, men kun på grund af dårlig opfattelsesevne eller manglende evne til at tilegne sig stoffet i den korte tid, der har været tale om.

Jeg lyttede med opmærksomhed til den ærede ordfører for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Hans Knudsen, som takkede den højtærede finansminister for den meget ekspeditte behandling, denne sag har fået. Jeg skal også fuldt ud anerkende, at det er gået hurtigt, men det er næsten gået så hurtigt, at det kniber for os andre at følge med. Vi, der ikke har haft mulighed for at få forslaget forelagt i vor gruppe, inden det blev fremsat, vi, der ikke har haft lejlighed til at se den blå betænkning inden lovforslagets fremsættelse, har haft et ret stort arbejde med på få dage at prøve på at sætte os ind i hele dette nye skattesystem, som nu bygges op. Jeg tør ikke på nuværende tidspunkt lade mig eksaminere i denne sags enkeltheder. Jeg vil derfor håbe, at man ved denne første behandling vil betragte det med al mulig medfølelse, venlighed og overbærenhed, hvis der skulle være en bestemmelse i et eller andet stykke i en paragraf, der måtte være overset. Jeg kan altså ikke ganske glæde mig over den meget hurtige fremgangsmåde og synes, det havde været rart, om vi havde haft lejlighed til at læse udvalgsbetænkningen, i hvert fald et stykke tid inden lovforslaget blev fremsat. Det drejer sig her om særdeles indviklede problemer, og vi er alle klar over, at det ny skattesystem, der skal bygges op — det fremgik også af det ærede medlem hr. Hans Knudsens og det ærede medlem hr. Anders Andersens taler — kun vil kunne tilegnes med meget besvær og vil kræve øget administration.

Det konservative folkeparti anerkender fuldt ud formålet med denne lovgivning. Vi er enige i de betragtninger, der gøres gældende i betænkningen, fremsættelsestalen og bemærkningerne om, at der virkelig her foreligger et område, hvor en revision af vort nuværende skattesystem kan være berettiget. Vi forstår fuldt ud, at sømændene har deres egne og særlige problemer, som

[Poul Møller.]

folketinget må søge at løse, og vi værdsætter også i høj grad, at man vil søge at gøre det på fællesnordisk basis, men vi kan ikke på stående fod acceptere det foreslåede i alle dets detaljer, ja, end ikke i dets principper, uden en nærmere forhandling, hvor vi kan drøfte sagen såvel i dens helhed som i enkeltheder. Vi vil således gerne have en oversigt over lovforslagets administrative virkninger. Man indfører jo her helt nye begreber. Det er ganske pudsigt at lægge mærke til, at lovforslagets § 2 i virkeligheden er en ny ordbog i skattelovgivning. Vi får en helt ny terminologi, som man ofrer en lang paragraf på at forklare, for at vi skal vide, hvad det er, lovforslaget drejer sig om. Vi vil mene, at når der skal skabes en sådan sømandsbeskatning, må det være formålet at ændre, hvor det er tiltrængt, men ikke at ændre de almindelige beskatningsmæssige principper, som gælder her i landet. Jeg tænker f. eks. på hele fradragsordningen. Hidtil har det været sådan, at man reelt gør fradrage op på basis af de faktisk afholdte udgifter til det ene eller det andet formål både for landkrabber og søfarende. Men nu skaber man over en bank efter en rå tommeltotsregel to fradrag: dels et, der gælder for samtlige søfolk på 120 kr. om måneden, inkluderende alle de normale fradrag, vi andre har ved opgørelsen af vor skattepligtige indkomst, dels det såkaldte udenrigsfartsfradrag på 130 kr. om måneden. Om disse fradrag dækker, hvad der med rimelighed må anses for at være fradragsberettiget efter vore almindelige skattemæssige principper, er et spørgsmål, som det er nødvendigt at undersøge i udvalget.

Det konservative folkeparti mener endvidere, at det, hvis vi skal gennemføre en sådan lovgivning, er et stort spørgsmål, om den foreslåede lønskat skal være definitiv, som man kalder det. Det har hidtil været sådan, at vi ikke har anerkendt, at den skulle være definitiv, når vi har drøftet problemet om lønskat, og de lande, der har indført lønskat, har ikke gennemført en definitiv lønskatteordning undtagen for søfolkenes vedkommende. Men er det rigtigt på forhånd at binde sig, således at vi skal have en anden ordning end den, der gennemføres her, hvis vi senere skal have en generel lønskat her i landet? Vil det ikke

være rigtigt at synkronisere denne sømandsbeskatning og bringe den i overensstemmelse med de principper, som i hvert fald må lægges til grund, hvis vi skal have en kildeskat her i landet, nemlig at man ved årets udgang får en endelig opgørelse over den skattepligtige indkomst, får en egentlig selvangivelse? Forlader man den definitive kildeskat, vil man samtidig kunne bevare de almindelige beskatningsmæssige principper, og så vil man også kunne bevare skattefradragsretten, som der har stået så stor strid om her i tinget. Yderligere undgår vi den mistanke, som det ærede medlem hr. Anders Andersen var inde på, at man i det beregnede skattefradrag i sømandsbeskatningen har taget hensyn til skattefradragsretten. Fradraget minder i høj grad om det beregnede statsskattefradrag, som den højtærede finansminister for et par år siden stillede forslag om her i tinget, og som blev afvist i udvalgsforhandlingerne. Skattefradraget er i virkeligheden ikke noget, man ensidigt kan beregne. Det afhænger bl. a. af, om folk rent faktisk har betalt deres skat. Her får man altså sit skattefradrag på forhånd uden hensyn til, om man betaler sin skat. For det konservative folkeparti er det vigtigt, at det, der her bygges op, ikke foregriber en løsning af lønskatteproblemet med underkendelse af fradragsretten for andre borgere. Jeg vil også tro, at man kunne opnå fordele ved at lade være med at operere med den definitive beskatning også for søfolk, som derved fik de fulde fradrag, de har krav på. Man kunne så indarbejde Amerikatillæg o. lign. i hele denne skattelovgivning, hvor man må se stort på tingene, fordi man må fastlægge visse gennemsnitsfradrag.

Vi står jo også over for, at vi ved lovforslaget slet ikke uden videre kan sige, at vi gør op med den skattepligtige indtægt gennem denne sømandsskat. I en lang række tilfælde, som vi ikke har statistik over, men det er vel omkring halvdelen, foreligger der indtægter i land for den pågældende skattepligtige person, f. eks. hustruindkomster, som for søfolkenes vedkommende er noget særdeles almindeligt, og overalt, hvor der foreligger sådanne landkrabbeindtægter, om jeg så må sige, skal der alligevel ske en fuld opgørelse af den skattepligtige indkomst ved kalenderårets udløb på den almindelige

[Poul Møller.]

selvangivelse. Der respekterer man skattefradragsretten, sømandsskatten er fradragsberettiget i denne opgørelse, som naturligt er. Man får altså i en række tilfælde alligevel hele opgørelsen af den skattepligtige indkomst, og det forekommer os unægtelig, at når man tager det skridt, og det kan man simpelt hen ikke komme uden om, kan man lige så godt fastlægge lønskatten sådan, at man også har en endelig opgørelse af hele indkomsten i andre tilfælde, og derigennem acceptere fradragsretten og de individuelle fradrag, som der kan være brug for i disse tilfælde.

Derved får man, som jeg har nævnt, de samme personlige, hustru- og børnefradrag, som gælder for andre, de samme arbejdsmæssige fradrag og skattefradrag; men det ville også betyde, at kommunerne kunne få, hvad der tilkom dem. Sådan som forslaget er bygget op, er det faktisk finansministeren, der skal bestemme, hvor meget den enkelte kommune skal have af sømandsskatten, og det er et helt nyt princip i vor kommunale beskatning. Der vil ikke blive betalt den samme kommuneskat, som kommunerne opkræver hos andre borgere. Det vil også her blive en gennemsnitsregel, hvorefter man fordeler den kasse, der er kommet ind i sømandsskat, imellem kommune og stat efter en helhedsbetragtning uden hensyn til den enkelte kommunes skatteprocent. Også det mener jeg er en fravigelse fra et princip, som i høj grad kræver en overvejelse i det udvalg, der skal arbejde med sagen.

Vi er i det hele taget bange for, at hensigten med den definitive lønskat ikke først og fremmest er at hjælpe sømændene, men at bane vejen for en lønskat for det øvrige samfund uden anerkendelse af det, vi forstår ved en egentlig fradragsret, nemlig retten til at fradrage de faktisk betalte og ikke de beregnede skatter. Jeg har lagt vægt på at sige dette, for det vil være det konservative folkepartis opgave i udvalget at arbejde henimod et sådant system, som jeg her har skildret.

Jeg har dernæst nogle spørgsmål til den højtærede finansminister. Den højtærede minister siger i sin fremsættelsestale, og det fremgår af kommissionsbetænkningen, at man har hørt de søfarendes organisatio-

ner, som har haft lejlighed til at udtale sig. Ville det ikke have været rigtigt, om man i betænkningen havde haft et bilag med disse udtalelser fra de søfarendes organisationer? Vi har det ikke, og vi har heller ikke i bemærkningerne til lovforslaget, hvad de har sagt til enkelthederne i denne lovgivning. Jeg vil derfor gerne spørge: har alle de søfarendes organisationer tiltrådt hele dette forslag i alle dets enkeltheder?

Et spørgsmål til. Der står i lovforslaget, således som det her blev omtalt af det ærede medlem hr. Anders Andersen, at man beskatter de fremmede søfolk, og at man tager 15 pct. af deres udbetalte løn. Der står derimod i bemærkningerne, at man vil fritage herfor, dels hvor der foreligger dobbeltbeskatningskonventioner, og dels hvor den pågældende beskattes i sit hjemland og har eget hjem og egen husstand. Nu vil jeg spørge: dækker denne begrænsning til eget hjem og egen husstand det, der er international kutyme i disse spørgsmål? Er det ikke således, hvis vi gennemfører denne regel, at det vil skade vore egne søfolk, der tager hyre på fremmede både, derved at de kommer ind under en beskatning, som de ikke er under i øjeblikket? Er det ikke således, at den, der faktisk beskattes i sit hjemland, men hvor der ikke er dobbeltbeskatningskonvention, og hvor den pågældende ikke har eget hjem og egen husstand, ikke kan fritages for disse 15 pct.? Efter bemærkningerne skulle han ikke have en sådan fritagelsesadgang, og derfor er jeg bange for, at det kan blive vanskeligt at få fremmede søfolk til at gå på danske skibe, hvor dette kan være nødvendigt, f. eks. i fremmede havne.

Jeg vil gerne om skalaen i almindelighed sige, at den ønsker vi naturligvis at se på under udvalgsforhandlingen. Vi ønsker at se på, hvordan man er nået frem til disse tal, hvordan denne beskatning forholder sig til den, som landets andre borgere underkastes. Men der er en ting, som ikke er omtalt, og det er det, som den høje regering kalder stabiliseringslånet, og som vi andre kalder tvangslånet. Hvordan har man tænkt sig at administrere tvangslånet ved denne sømandsskat? Er stabiliseringslånet inkluderet i de beløb, der her trækkes fra hyren? (Finansministeren [Kampmann]: Det holder op nu!). Efter dette svar går jeg ud fra, dels

[Poul Møller.]

at vi ikke får noget nyt stabiliseringslån, hvilket jeg er glad for, dels at denne lov ikke skal træde i kraft før til næste år engang, når stabiliseringslånet er afviklet. Hvis den skal træde i kraft til 1. januar, som finansministeren siger, skal stabiliseringslånet jo pålignes indkomsten i år, og så er spørgsmålet: er stabiliseringslånet inkluderet i den skala, der er opstillet, eller skal stabiliseringslånet tages derudover? Hvis stabiliseringslånet er inkluderet i den opstillede skala, har jeg efterhånden svært ved at se, at stabiliseringslånet er et lån og ikke en skat. Jeg vil altså gerne spørge den højtærede finansminister, hvordan man vil forholde sig med stabiliseringslånet, hvis denne lov skulle træde i kraft 1. januar. Vil man her lave et nyt administrations-system, opkræve stabiliseringslånet ud over sømandsskatten, eller vil man lægge en del af sømandsskatten til side som stabiliseringslån? Jeg er bange for, at man slet ikke har tænkt på stabiliseringslånet her, men hvis man vil ophæve det for sømændene, vil jeg give finansministeren et godt råd: ophæv det også for andres vedkommende! Hvis den højtærede finansminister tog det skridt, kunne det være, at vi hurtigt kunne mødes om en gennemførelse af denne lovgivning.

Jeg skal til sidst på mit partis vegne sige, at vi gerne vil medvirke til en behandling af hele dette lovkompleks, indviklet og vanskelig tilgængeligt, som det er. Jeg har forstået på den højtærede finansministers svar til mig, at han ikke regner med at skulle have lovforslaget gennemført inden juleferien, og det sætter vi pris på. Det er jo så svært dette her, og der er så mange ting, som virkelig bør behandles, at det vil være vanskeligt for folketinget at jage det igennem på de tre uger, der kan blive til rådighed til dette arbejde.

Mit parti tilsiger lovforslaget en velvillig og grundig udvalgsbehandling med det formål at nå frem til en lovgivning, der er tilfredsstillende for sømændene, og som samtidig bygger på landets almindelige beskatningsmæssige principper.

Axel Sørensen: Jeg kan tilsige finansministeren det radikale venstres støtte til gen-

nemførelse af en sømandsbeskatning, der kan afløse de gældende, ikke-tidssvarende beskatningsregler, og således at disse nye regler ikke alene kommer til at berøre danske sømænd i almindelighed, men tillige bringer dem i skattemæssig henseende på linje med deres nordiske kolleger. Ikke alene søens folk og rederierne, men også skattemyndighederne har følt, at de gældende beskatningsregler for sømænd var uholdbare i det lange løb, og ved behandling af tidligere års lignings- og udskrivningslove har der derfor været rettet henvendelse til de nedsatte udvalg om at udvise større imødekommethed ved at fjerne visse i disse love forekommende urimeligheder over for sømænd.

Giftede og her bosiddende søfolk, der sejler i udenrigsfart, men som betaler skat til såvel stat som kommune, har påpeget det urimelige i, at ugifte i udenrigsfart helt eller delvis kan fritages — i almindelighed fritages de — for at betale statskat, blot de kan fremskaffe dokumentation fra deres rederi om, at det påmønstrede skib ikke har anløbet dansk havn. Angående beskatningen af fri kost og logi om bord burde der måske i lighed med, hvad der gælder for skatteyderne i land, indrømmes sømændene et fradrag for udearbejde. Jeg erindrer endnu den periode, hvor danske sømænd fik udbetalt et krigsrisikotillæg. Dette krigsrisikotillæg har man efterhånden afskaffet, da risikoen skulle være blevet mindre med hensyn til minesprængninger. Dette tillæg blev erstattet med et afsavnstillæg, og dette afsavnstillæg er mig bekendt skattepligtigt.

Disse bemærkninger vedrører kun et lille udpluk af de gældende bestemmelser, som sammen med de vanskeligheder og det besvær, skattemyndighederne er stødt på, har bidraget til, at den højtærede finansminister i fjor nedsatte det omtalte embedsmandsudvalg til at undersøge og trække visse retningslinjer op for en mere retfærdig beskatning af sømænd, i lighed med hvad der sker for tiden i andre nordiske lande. Resultatet af disse undersøgelser er baggrunden for det fremsatte lovforslag, og jeg synes, der er al grund til, som det allerede er nævnt, at komplimentere ikke alene den højtærede finansminister, men også det embedsmandsudvalg, som i løbet af godt og vel et år har

[Axel Sørensen.]

udført sit arbejde og stillet det til rådighed i den afgivne betænkning.

Det af regeringen fremsatte lovforslag må jo ses som en imødekommen af de ønsker, søfartsorganisationerne og rederierne har haft, ønsker, som også er fremkommet bl. a. ved Nordisk Råds møder. Det radikale venstre er af den opfattelse, at en lov om sømandsskat, der stort set bygger på de foreslåede retningslinjer, vil være et led i bestræbelserne for at skabe mere ensartede beskatningsregler blandt Nordens sømænd. Jeg tror også på, at bestemmelserne om, at skatten skal erlægges efter hver månedlig indtjening som lønskat eller skat ved kilden, vil bidrage til at lette den utryghedsfølelse, der for en sømand består i, at der efter en god hyre kan indtræffe arbejdsløshed, under hvilken det vil være vanskeligt at betale en stor pålignet skat. En sådan lønskat vil også være til stor fordel for såvel staten som hjemstedskommunen — dermed være ikke sagt, at man på forhånd kan acceptere den procentvise andel, der tilfalder hjemstedskommunen. Efter den nu gældende lov har jo både staten og kommunerne måttet afskrive skattebeløb af ret stort omfang som uerholdelige; dette vil man i fremtiden ikke behøve efter den måde, hvorpå skatten nu foreslås opkrævet.

Jeg tror, at hovedprincippet i dette lovforslag om skat ved kilden vil blive vel modtaget og måske inden længe vil kunne praktiseres over et større område end dette udsnit af skatteydere.

Af enkeltheder vil jeg nævne, at lovforslaget omfatter søfolk om bord på skibe af en bestemt størrelse, nemlig over 150 brutto registertons, og det omfatter, så vidt jeg har forstået, 577 skibe af handelsflåden; men der er i de statistiske søfartsoplysninger regnet med skibe, som har 100 brutto registertons. Jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister, med hvilken motivering han er gået op fra 100 til 150 brutto registertons. Hvad angår fiskerflåden, mener jeg for øvrigt, at de skibe, der går på langfart,

ligger noget længere nede i antal brutto registertons.

Som nævnt af tidligere ordførere opdeles søfartsområdet i et udenrigsfartområde og et nærfartområde; det er nærmere omtalt i bemærkningerne. Påligningen af sømandsskat inden for disse områder forenkles yderligere ved, at der i stedet for personlige fradrag indføres et standardfradrag på 120 kr. pr. måned for sømænd i nærfart og herudover et fradrag på 130 kr. månedlig for sømænd, der sejler i langfart eller udenrigsfart. Med hensyn til de foreslåede fradrags størrelse vil jeg gerne sige, at jeg synes ikke, de er for store, og jeg håber, at vi i udvalget nærmere kan få belyst virkningerne af disse fradrag. Det er min personlige opfattelse, at over for en sømand, der skal færdes på de store have, ofte tage en hård tørn og undvære hjem og familie i halve og hele år eller længere endnu, skal man være mere hensynsfuld end over for mangan en skatteyder, der hver dag kan færdes i og omkring sit hjem og hos sin familie.

I de opstillede skatteskalaer for forsørgere og ikke-forsørgere synes der mig kun at være en ringe forskel i beskatningsbeløbene, indtil man når op i mellemindkomsterne; jeg håber, der bliver lejlighed til at se nærmere på dette i udvalget. Det samme gælder som nævnt den andel, kommunerne skal have af sømandsskatten; den foreslås jo for de første 1 000 kr., der betales i skat, sat til 50 pct. af beløbet og for de efterfølgende beløbs vedkommende til 20 pct.

I §§ 13-18 findes reglerne for skatteansættelse og skatteberegning for den sømand, der går i land og skal beskattes som andre skatteydere i land. Jeg synes, det ser lidt indviklet ud, og jeg håber, at der også kan blive lejlighed til at se nærmere på dette i udvalget; måske kan der indføres en vis forenkling her. Man kunne måske også spørge den højtærede finansminister, om det ikke var rimeligt, når en sømand går i land for et kortere tidsrum og måske for

[Axel Sørensen.]

at tage lønnet beskæftigelse, at bibeholde lønskatten for hans vedkommende i det pågældende tidsrum.

Ifølge § 17 er en sømand forpligtet til at indsende selvangivelse, såfremt han ejer aktiver til et samlet beløb af 10 000 kr. eller derover, eller såfremt han har andre indtægter, og der kan næppe være tvivl om, at dette er nødvendigt. Derimod tvivler jeg om, at reglen i § 17, stk. 2, om, at andre sømænd skal indsende en erklæring, affattet i en af finansministeren foreskreven form, om, at de ikke omfattes af selvangivelsespligten, vil blive effektiv; men også dette vil der jo blive nærmere lejlighed til at drøfte.

Med hensyn til den administration, der vil opstå ved indførelse af sømandsskat, og som er skitseret i lovforslaget, har andre ærede ordførere allerede udtalt, at der er en vis fare for, at den kan blive af større omfang end ønskeligt. Jeg kan på mit partis vegne sige, at jeg synes, vi skal prøve at undgå en sådan forøget administration; lad os prøve, om vi ikke kan bygge en ny sømandsbeskatning op på det administrationsapparat, vi allerede har, statens ligningsdirektorat og skattedepartementet.

Fra det radikale venstres side er vi vilige til at gøre et positivt stykke arbejde i udvalget, og jeg skal hermed anbefale lovforslaget.

J. M. Pedersen: Efter at de fire foregående talere har gennemgået lovforslagets paragraffer så grundigt, som tilfældet har været, skal jeg ikke spilde det høje tings tid med også at gennemgå dem. I betragtning af den korte tid, der har været til at sætte sig ind i både betænkningen og det omfattende lovforslag, mener jeg også, det er bedre at optage arbejdet med at gennemgå de enkelte paragraffer i det kommende udvalg.

Der har været skrevet en del i pressen om, at lovforslagets regler er meget udviklede. Det har jeg også syntes og mener det i og for sig stadig væk, men efter at have kigget på det i den korte tid, der har været til det, tror jeg alligevel, at det er vanskeligt at gøre dem mere enkle, end de er.

Da lovforslagets enkelte regler næsten alle er af rent skatteteknisk art, skal jeg ikke her komme ind på enkeltheder, men blot udtale, at finansministeren efter mit skøn er kommet godt fra opgaven. Der er dog to ting, jeg lige vil berøre, idet de er nydannelser i vor skattelovgivning.

Denne sømandsskat er en kildebeskatning, og det er jo et system, vi ikke før har haft her i landet. Af lovforslaget kan man se, at det karakteristiske ved kildeskatten er, at den uden at give besparelser med hensyn til skatteligning eller oppebørsel snarere pålægger det private firma et ekstra arbejde med skatteopkrævning. Det kan der selvfølgelig være nogen betænkelighed ved, og det kan jo også give et stort arbejde til rederne og kaptajnerne på skibene. Det er imidlertid et arbejde, som de i forvejen er inde i, idet vi i mange år har haft en lov, ifølge hvilken skyldig skat kan opkræves på arbejdspladsen. I en mængde større virksomheder på landjorden har man på kontorerne netop flere ansatte til at løse den opgave, og jeg tror nok, at rederne og kaptajnerne på skibene også kan finde ud af denne nye ordning med kildeskate. Når det på trods af det ekstra arbejde alligevel synes rimeligt at gå over til dette system for sømændenes vedkommende, må det begrundes i de særlige forhold, som hersker inden for dette erhverv.

Den anden betydningsfulde nydannelse er, at man ikke giver fradrag for betalte skatter, men udregner skatten månedsvis på grundlag af den tjente løn efter visse mere eller mindre faste fradrag. Hvis man undersøger systemet nærmere, vil man sikkert erkende, at det også vil blive meget vanskeligt at operere med et skattefradrag, når man har kildebeskatning. Man kan da også se, at procentsatserne i den progressive skala er meget lavere end i de gældende udskrivningslove. Herved bliver man klar over, at der er sket en vis nedsættelse i skatterne, og at skattefradragetsretten således i og for sig er inkluderet.

Ifølge §§ 26 og 27 skal der nedsættes et nævn på 5 medlemmer. Vi har så mange nævn, kommissioner og udvalg, hvori en masse mennesker må sidde og bruge deres kostbare tid til uproduktivt arbejde. Jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister: kan der ikke laves en centralisering af ad-

[J. M. Pedersen.]

ministrationen, således at disse opgaver kunne løses inden for den administration, vi allerede har, og der ikke skal oprettes et nyt nævn til dette arbejde? Det mener jeg der skulle være en mulighed for.

I øvrigt vil jeg slutte med på mit partis vegne at give den højtærede finansminister tilsagn om en velvillig behandling af lovforslaget i det udvalg, som jeg formoder vil blive nedsat.

Alfred Jensen: Jeg kan deltage i anerkendelsen af udvalgets præstation, hvad hurtighed og grundighed angår. Jeg kan i og for sig også deltage i anerkendelsen af, at ministeren har handlet hurtigt i denne sag, eller jeg må måske hellere sige: i denne omgang, for når man tager i betragtning, at søfolkene allerede i 1948 henvendte sig for at få en lempelse i beskattningen, er der så sandelig ikke gået hurtigt frem. Tværtimod, man har ikke opfyldt de løfter, man har givet søens folk, og som man i så rigeligt mål strøede ud i 1945 om, at deres indsats ikke skulle blive glemt, at der skulle blive taget hensyn til dem. De henvendte sig i 1948 og bad om at få rimelige fradrag ved indkomstopgørelsen; det var spørgsmålet om, at kost og logi ikke blev medregnet, det var spørgsmålet om, at de tillæg, de fik, ikke skulle medregnes ved opgørelsen af indkomsten. Det var i 1948, og først 9 år efter ligger der et forslag til lov om sømandsskat. Man har heller ikke i mellemtiden været opmærksom på de ønsker og lettelser, som kunne gennemføres. Tværtimod, man har strammet skattekraven over for søens folk.

Det ærede medlem hr. Axel Sørensen gjorde opmærksom på, at det for et par år siden blev gennemført, at krigsrisikotillægget skulle beskattes. Ja, det er jo sagen, man har slet ikke vist den lydørhed over for søfolkene, som de har moralsk krav på, og som man havde lovet at ville udvise.

Nu har vi altså fået et forslag til lov om sømandsskat. Det indfører kildeskat, hvilket er et af de ønsker, som søfolkene har fremført. Men problemet er, om man ved at gå over til dette egentlig fuldt ud opnår det, som søfolkene ønsker. Det kan måske være en lettelse for søfolkene, at de ikke skal spekulere over, hvordan de kan få penge lagt fra til skatten, men dermed er spørgs-

målet om påligning af skatten på de andre samfundsgrupper ikke løst.

Jeg ved ikke, om søens folk kan føle sig så særdeles tilfredse med, at udenlandske søfolk i danske skibe kommer til at betale skat. Jeg vil ikke tro, at det betyder nogen skattelettelse for søfolkene i almindelighed. Jeg kan heller ikke se, at den ordning, man her gennemfører, som betyder, at hver rød øre, søfolkene får, beskattes, giver nogen mulighed for at inddrage de indkomster i det øvrige samfund, som ikke beskattes. Det kan jeg ikke se, og det skulle vel, hvis man vil opkræve det samme skattebeløb fra statens og kommunernes side som hidtil, være forudsætningen for, at man kan komme længere ned. Der er derfor ikke meget, der tyder på, at denne kildeskat vil skabe en løsning af de problemer, som søens folk såvel som andre har med betaling af skatten. Jeg har ikke den opfattelse, at kildeskatten løser et af de vigtigste problemer, en rimelig fordeling af skattebyrden, tværtimod. Jeg vil tro, at selv om man gennemfører dette lovforslag, vil man stadig væk have bekymringer. Jeg vil tro, at selve denne form for kildeskat vil blive en kilde til uro og utilfredshed.

Hvis man ser på de regler, hvorefter indtægten skal udregnes, og ser på den skatteskala, der er opstillet, kan man se, at der ikke er taget hensyn til de ønsker, søens folk har. Det fradrag, der ifølge lovforslaget gives — de 1 200 kr. — skal jo kun dække de almindelige fradrag, som folk på landjorden har; der er ikke tale om, at der gives noget fradrag for de ekstra udgifter, som søfolkene har, og enhver ved da, at en mand, der sejler i udenrigsfart, somme tider må rejse fra en fremmed havn til sit hjem, eller også må familien aflægge ham besøg. Det er der ikke taget hensyn til, heller ikke til de ekstra omkostninger, der er ved at skulle leve fjernt fra hjemmet og af og til at måtte bruge penge uden for det sted, hvor man ellers får sin kost, på skibet. Det er ikke nævnt, og er der endelig afsat et mindre beløb, er det i hvert fald ikke af et sådant omfang, at det kan kaldes tilstrækkeligt. Det samme gælder spørgsmålet om de 1 300 kr.s fradrag for dem, der sejler i udenrigsfart.

Det ærede medlem hr. Anders Andersen nærede nogen bekymring med hensyn til,

[Alfred Jensen.]

om danske skibe vil kunne få tilstrækkeligt mandskab, når man beskatter de udenlandske sømænd. Jeg tror, man også kan nære bekymring med hensyn til, om man kan få tilstrækkeligt dansk mandskab på danske skibe, hvis man ikke vil give større fradrag end dem, her er tale om. Det må være hovedproblemet for os at finde frem til, hvilke vilkår skattemæssigt set der gør det muligt og attråværdigt for søens folk fortsat at døje de ulemper, der er ved at gå på langfart. Så vidt jeg kan se, er man ikke nået frem til det rigtige her, og jeg kan ligesom det ærede medlem hr. Poul Møller sige, at det ville være rart at høre, hvad søfolkernes organisatorer selv siger om disse spørgsmål. Jeg vil ikke tro, at de kan erklære sig tilfredse med det, der her foreligger; det svarer ikke til de ønsker, de har fremsat for 10 år siden, og i den periode, der er gået, er skattetrykket blevet større, takket være den inflatoriske udvikling, vi har haft. Altså jeg kan ikke se, at der er taget de hensyn, som det var rimeligt at tage til søfolkernes ønsker.

Jeg er ikke i stand til at afgøre, om skalaens satser er de rigtige. Der kan naturligvis ved hjælp af det materiale, som findes i udvalgets betænkning, og de satser, der er opstillet, foretages beregninger, men for mig har tiden ikke været mere rigelig, end den har været for andre, og derfor kan jeg slutte mig til det ærede medlem hr. Hans Knudsens ønske om at få eksempler på, hvordan de nye regler vil virke i sammenligning med dem, der gælder i dag. For det skulle nødigt gå sådan, at det, der kommer ud af dette lovforslag, er, at søfolkene kommer af asken i ilden. Jeg håber, vi får materiale frem, således at vi bliver i stand til at se mere præcist end nu, hvorledes de nye regler kommer til at virke.

Jeg har mærket mig, at man bruger en 10 måneders periode som grundlag for skattens beregning, og jeg forstår meget vel, at de, der er i fart i 12 måneder om året, vil tjene ved et sådant beregningsgrundlag. Men der er perioder, hvor søfolk går i land; der er perioder, hvor skibe lægges op, og hvor sejlperioderne ikke er så lange, hvor 5 og 6 måneder måske er meget, og disse regler vil komme til at virke forholdsvis hårdere på den ringere årsindkomst, der

herved indkommer. Det er et forhold, som man vel egentlig også bør være opmærksom på, når man fastsætter skalaen. Jeg har ikke hermed villet tale for, at sømandsskatten, som den er foreslået her, ikke skal være definitiv. Jeg har ønsket at tale for, at man eventuelt omarbejder det hele således, at der bliver taget hensyn til de nævnte forhold, og at man måske regner med 8 eller 9 måneders perioder.

Jeg er ganske uenig med socialdemokraternes ordfører, det ærede medlem hr. Hans Knudsen, i, at skattefradragets retten her er bevaret. Det kan jeg ikke se at den er. Det forekommer mig heller ikke, at man skal være ked af, at den ikke er bevaret. Det synes mig, at dette lovforslag er et eksempel på, at når man holder op med at fradrage betalt skat, vil der finde en omarbejdning af skatteskalaen sted, og det er jo det, folk har frygtet for ikke ville ske. Her er skalaen omregnet, og derfor synes jeg, det er et ganske godt eksempel, som de, der er modstandere af skattefradragets rets opretholdelse, kan bruge i argumentationen for, at dens bortfald vil medføre en rimeligere og en billigere ordning for samfundet end den nuværende.

Dernæst vil jeg gerne knytte et par bemærkninger til beregningen af fradragene som forsørger og børnefradragene. Der står i forslaget, at det bliver den 1. november året forud, der skal være skæringsdag. Når man nu går over til en direkte skat og en definitiv skat, må det da være muligt, at reguleringen, når der foreligger ægteskabs indgåelse eller et barn bliver født, kan foretages på et betydelig senere tidspunkt. Jeg vil da synes, at det måtte kunne ske måned for måned, efter som ægteskaber og fødsler indtræffer og de fornødne attester fremskaffes.

Ja, jeg har villet gøre disse bemærkninger her ved første behandling. Jeg må som andre sige, at stoffet er så omfattende, at det ikke vil være muligt på de 20 minutter, der er levnet os, at gå det hele igennem, og derfor bliver jeg som andre nødt til at tilbageholde nogle bemærkninger, til vi kommer til forslagets anden behandling. Men jeg håber, at nogle af de problemer, jeg har rejst, vil blive taget op i udvalget, og jeg forventer, at reglerne om fradrag vil blive indgående behandlet og ændret, al den stund flere ordførere har udtrykt deres tvivl om, hvor-

[Alfred Jensen.]

vidt man har strakt sig så vidt, som man egentlig burde. Vi er altså sympatisk indstillet over for et forslag til lov om sømandsbeskatning.

Finansministeren (Kampmann): Må jeg begynde med at takke for den gode og saglige behandling, dette lovforslag har fået. Det er blevet sagt, at det er vanskeligt stof at arbejde med. Det var vist det ærede medlem hr. Poul Møller, der udbad sig en smule overbærenhed, men det synes jeg egentlig ikke det ærede medlem har så meget brug for; der var måske andre af de ærede ordførere, der havde mere krav herpå, og det skal også blive efterkommet. Endvidere har flere af de ærede ordførere takket udvalget, og jeg tror også, at der faldt en enkelt tak af til mig; denne tak vil jeg dog lade gå videre til udvalget, som har udført hele dette arbejde.

Det ærede medlem hr. Poul Møller sagde, at forslaget måske var kommet for hurtigt efter betænkningens offentliggørelse. Almindeligvis beskyldes man jo for det modsatte, så hvis det er nogen bebrejdelse, tager jeg den med nogenlunde roligt sind. Der er ingen, der siger, at fordi et lovforslag bliver fremsat, skal det gennemdrøftes i alle enkeltheder ved første behandling. Det er jo sådan, at hvis der ikke fremsættes et lovforslag ret hurtigt efter, at der er kommet en betænkning, går denne ligesom til bunds i alt det andet stof såvel her i tinget som i pressen. Kommer der derimod hurtigt et lovforslag, som kommer til første behandling, vækkes interessen for stoffet, og derigennem kommer man ind i enkelthederne. Jeg har ingen ønsker om at presse dette lovforslags behandling frem her i tinget, men jeg kan allerede nu sige — og jeg skal om lidt vende tilbage til organisationernes stilling til forslaget — at organisationerne ønsker dette lovforslag gennemført så hurtigt, som det på nogen måde er muligt for tinget at komme igennem det.

Det ærede medlem hr. Poul Møller var også inde på, at der var mange nye ting i lovforslaget, og at der i § 2 ligefrem var en række definitioner. Jeg synes, man må takke dem, der har skrevet forslaget, fordi

de har indføjet denne § 2; den giver en klar og enkel opstilling af det hele.

Jeg skal så vende mig til nogle af de bemærkninger, de ærede ordførere har gjort — visse af punkterne har jo flere ærede ordførere været inde på. Det ærede medlem hr. Hans Knudsen ønskede som andre oplysninger om, hvordan det hele nu ville virke, og disse oplysninger kan fremlægges i udvalget. Jeg kan godt sige, at det skyldes lovforslagets hurtige fremsættelse, at sådanne oplysninger ikke er trykt op i bemærkningerne. Vi har foretaget en lang række beregninger, som giver et ganske godt indtryk af, hvordan det virker. Det ærede medlem hr. Hans Knudsen mente også, at sådanne beregninger måtte være afgørende for, om de foreslåede fradrag var tilstrækkelige, og det kan vi jo finde ud af ved at se beregningerne. Der er dog ingen tvivl om, at det almindelige fradrag på 120 kr. om måneden må siges at være fuldt ud tilstrækkeligt, og at det oven i købet indeholder en væsentlig rabat, særlig ved sejlads i 12 måneder. Det andet fradrag på de 130 kr. for fjernsejlads kan man altid diskutere. Jeg vil ikke bestride, at der kan komme organisationer, som siger, at de synes, det skulle være større. Men må jeg i det hele taget spørge: har man den fornemmelse, at jeg skulle være i stand til her i tinget at fremsætte et skatteforslag af en sådan art, at de mennesker, det vedrører, ikke ville komme i deputation for at sige, at de gerne ville have en større skattenedsættelse? Det kan særlig bemærkes til det ærede medlem hr. Alfred Jensen, at dette ikke kan være afgørende. Det afgørende må da være, om lovforslaget om sømændenes beskatning står i et rimeligt forhold til den beskatning, andre er underkastet, og til de specielle ønsker, som sømændene har fremsat. Det mener jeg at de foreslåede fradrag gør.

Det ærede medlem hr. Anders Andersen var lidt betænkelig ved sømandsskattekontoret. Det ærede medlem fik endda anbragt den bemærkning, at vi skulle ikke have flere kontorer. Her må jeg dog gøre opmærksom på, at der kun er foreslået ét kontor, hverken mere eller mindre. Det ærede medlem var ikke sikker på,

[Finansministeren.]

at oprettelsen af dette kontor ville medføre besparelser andre steder, heller ikke hos kommunerne. Her tager det ærede medlem nu fejl — det er der ikke noget at sige til, for det er vanskeligt at overskue — det vil betyde besparelser andre steder, det vil især betyde besparelser i kommunerne, der i høj grad vil få en skatteindtægt, som de tidligere enten måtte indkræve under stort besvær eller slet ikke fik. Derfor har det ikke undret mig, at de kommunale organisationer, der har været forhandlet med forud, har tilsluttet sig forslaget.

Både det ærede medlem hr. Anders Andersen og det ærede medlem hr. J. M. Pedersen var inde på spørgsmålet om nævnet. Nu er det jo ikke meningen, at dette nævn skal sidde og arbejde hver dag. Meningen er, at nævnet skal tage stilling til tvivlsspørgsmål. Hvis man her i folketinget ønsker, at jeg skal afgøre disse tvivlsspørgsmål, kan vi godt forhandle om det, det har jeg ikke spor imod. Jeg gør bare opmærksom på, at ved behandlingen af en lang række andre skattelovsforslag, jeg har fremsat, og hvori jeg har foreslået, at finansministeren skulle afgøre tvivlsspørgsmål, har man sagt, at han ikke skulle have denne bemyndigelse. Det må være sådan, at de parter, der har indsiget i det, på en eller anden måde skal repræsenteres i nævnet, men det er noget, vi kan drøfte i udvalget. Om man kan få organisationerne overtalt til, at finansministeriet skal afgøre det, ved jeg ikke, men vi kan tale om det.

Det ærede medlem var inde på § 24 og mente, at der blev givet skattemyndighederne for stor adgang til at se på redernes regnskaber. Jeg kan sige til det ærede medlem, at det er ikke regnskaberne i almindelighed, man er interesseret i. Det, man er interesseret i, er at undersøge, om lønkontiene er i overensstemmelse med det, der indberettes med henblik på opkrævning af skatten. Der vil jo være lønudbetalinger, der vedrører sømænd, og lønudbetalinger, der vedrører andre, og vi må have lov at sikre os, at der ikke sker overførsler mellem disse konti, som betyder, at vi unddrages denne skat. Derudover har man ikke ønske om at blande sig i redernes regnskaber. I øvrigt går

jeg ud fra, at redernes regnskaber er ført på en sådan måde, at det ikke kan genere, at nogen blander sig i det.

Det ærede medlem mente, at §§ 13-18 var besværlige og tungt skrevet måske. Dér vil jeg gerne understrege det, det ærede medlem hr. Hans Knudsen var inde på, at disse paragraffer er nødvendiggjort af, at vi ikke har et almindeligt system om skat ved kilden her i landet. I samme øjeblik man får det, vil der kunne ske en betydelig forandring her. Derfor kan man ikke tage denne formulering som udtryk for, hvor vanskeligt det er at indføre skat ved kilden, men for, hvor svært det er at indføre skat ved kilden for bestemte grupper, og dette synes jeg er et afgørende synspunkt, der er værd at lægge mærke til.

Det ærede medlem hr. Anders Andersen spurgte dernæst om, hvorvidt sambeskatningens ophør var begrundet ud over det, der stod i betænkningen. Det er den ikke.

Så har flere af de ærede ordførere været inde på spørgsmålet om beskatningen af udenlandske sømænd, kapitel III, § 19, stk. 2. Selv om jeg efterhånden blev klar over, at de ærede medlemmer nok havde læst stk. 2, synes jeg ikke, de har tillagt dette stykke tilstrækkelig vægt. Der står udtrykkelig:

„Finansministeren kan bestemme, at sømandsskat ikke skal erlægges af en sømand, der for hustru eller hjemmenværende børn opretholder egen husstand i et land, hvor han er undergivet beskatning efter reglerne for dér bosatte personer.“

Der kræves egentlig bare, at han er undergivet beskatning, ikke, at han faktisk har erlagt skatten. (*Poul Møller*: Ja men husstand!). Ja, han skal have egen husstand, Hvis han ikke har egen husstand, undergives han den hjemlige beskatning. Ved sømandsbeskatningen er det — for at blive ved den materie, vi beskæftiger os med — et vanskeligt farvand at navigere i, for ønsket om beskatning af de udenlandske sømænd kommer i høj grad fra vore egne sømænd. Det er dem, der har fremsat disse ønsker, medens rederne naturligvis her i visse tilfælde kan have modsatte interesser. I jo højere grad der foregår tilsvarende beskatning af fremmede sømænd i andre lande, i desto højere grad vil redernes synspunkt bevæge

[Finansministeren.]

sig fra det nuværende over mod det, som sømændene har, og da vi i hvert fald i de nordiske lande er i færd med at gennemføre en ensartet sømandsbeskatning, synes jeg, man skal prøve at afvise den indvending, rederne fremfører. Det, der er grunden til den store utilfredshed med sømandsbeskatningen, er nemlig, at den er så forskellig for de sømænd, der er på samme skib, og det er et synspunkt, som jeg vil være meget betænkelig ved at forlade.

Endelig var det ærede medlem hr. Anders Andersen ligesom også det ærede medlem hr. Poul Møller inde på skattefradragsreglen i forbindelse med dette lovforslag og den almindelige mistillid, der hersker med hensyn til min lyst til at ophæve retten til at fradrage skat. Det ærede medlem udtalte, at man mener, at jeg særlig i dette forslag skulle lade det, som de ærede medlemmer formentlig vil kalde hestehoven, stikke frem. Det er aldeles ikke tilfældet. Jeg vil ikke fremstille mig som en forfulgt uskyldighed, det vil naturligvis ikke være en rigtig gengivelse af virkeligheden, men jeg gør opmærksom på, at skal man have en definitiv sømandsskat, en definitiv skat ved kilden af sømænd, så kan man ikke have fradrag af betalt skat, og så er den måde, dette lovforslag er udformet på, den lempe- ligste måde at gøre det på med den størst mulige hensyntagen til de følelser, jeg ved der hersker hos partierne i højre side af salen med hensyn til skattefradragsretten. At jeg synes, det er følelser af højst ejendommeligt karakter, vedrører ikke dette. Der er altså taget stærkt hensyn dertil, og derfor forstår jeg ikke den nervøsitet, der har grebet de to partier i denne forbindelse. Så kan man naturligvis tage det standpunkt, at man af hensyn til disse følelser siger: skal vi ikke lave sømandsskatten som en ikke definitiv skat. Det må, synes jeg, afgøres ud fra, om det er rimeligt og i overensstemmelse med sømændenes krav og ikke i overensstemmelse med de tilfældige — tilfældige i denne forbindelse — følelser, man har.

Dér mente det ærede medlem hr. Poul Møller at det kunne nok være lidt lettere, for der er mange, der alligevel har indtægter i land, og så ville det også være lettere for kommunerne. Derom vil jeg sige til det

ærede medlem, at det er ikke så meget lettere at lave det på den måde, tværtimod. Der er ikke tvivl om, at systemet med en ikke definitiv sømandsskat vil være langt mere indviklet end det system, vi har lavet her, så deri ligger ikke nogen begrundelse. Og at sømændene og deres organisationer har ønsket en definitiv sømandsskat, at man i Norge har en definitiv sømandsskat, at der forleden dag i Sverige er kommet en betænkning om en definitiv sømandsskat, som der vil blive fremsat forslag om, så vidt jeg er orienteret, i januar måned i det nye år, må dog tale for, at vi går samme vej herhjemme. Derfor synes jeg, at man under udvalgsarbejdet endnu en gang skal tage sin stilling til hele spørgsmålet op til overvejelse.

Det ærede medlem ville gerne ligesom andre ærede medlemmer høre, hvad organisationerne har sagt til dette; det er egentlig belyst i den skriftlige fremsættelse, hvori jeg siger:

„Udvalget har under sit arbejde haft kontakt med de søfarendes og redernes organisationer og givet disse adgang til at udtale sig om de foreslåede regler, ligesom udvalget i videst muligt omfang har taget hensyn til de fra de nævnte organisationers side fremførte synspunkter.“ Det betyder, hvis det skal siges nogenlunde jævnt, at organisationerne tilslutter sig systemet og langt det meste af det, der står i lovforslaget. Det ærede medlem hr. Poul Møller spurgte mig, om organisationerne tilsluttede sig hver eneste enkelthed i lovforslaget. Tror det ærede medlem, at jeg nogen sinde havde fået fremsat et lovforslag, hvis denne betingelse skulle have været opfyldt? Dertil kommer, at organisationerne på sædvanlig måde kan gå til udvalget, og hvis de ikke ønsker dette, står det udvalget frit for at tilkalde repræsentanter for organisationerne og indhente udtalelser og derigennem få fuldt indblik i organisationernes syn på lovforslaget. Det er egentlig også det bedste, at de selv udtaler sig.

Endelig spurgte det ærede medlem hr. Poul Møller om de fremmede søfolk — det har jeg omtalt — og hvorledes det var med hensyn til stabiliseringslånet. I bemærkningerne til § 1 i lovforslaget vil man se, at der står, at såfremt der på tidspunktet for påbegyndelsen af opkrævningen af sømands-

[Finansministeren.]

skat opkræves ydelser til stabiliseringslån, omfattes sådanne ydelser ikke af sømandsskatteloven. Besvarelsen af spørgsmålet foreligger altså dér; men det er naturligvis undskyldeligt, at man ikke har fundet denne bestemmelse. Det hele vil i høj grad afhænge af, hvornår lovforslaget gennemføres — det har jeg allerede været lidt inde på. Jeg mener ikke, det kan nås, således at loven kan træde i kraft den 1. januar 1958, selv om jeg gerne havde set det, men teknisk ligger det sådan, at ordningen praktisk talt kan iværksættes fra den første i måneden efter, at vi har færdigbehandlet lovforslaget.

Det ærede medlem hr. Axel Sørensen mente, at grænsen 150 brutto registertons måske var for høj. Det er et ønske hos ejere af småskibe, at grænsen sættes så højt. De har ingen ønsker om at komme ind under denne lovgivning, og det er meget sjældent, de beskæftiger folk, der vil komme ind herunder.

Det ærede medlem hr. Alfred Jensen var tilbøjelig til at anerkende, at lovforslaget var kommet så hurtigt frem, men kunne ikke se, at der var taget nok hensyn til sømændenes berettigede krav. Det kan man diskutere, men jeg gør opmærksom på, at der er taget væsentlige hensyn. Jeg nævner som eksempel, at af en årsindtægt på en halv snes tusinde kroner må der i dag i f. eks. København betales 1 450 kr. i skat; dér vil skatten fremtidig være fra 1 400 kr. ned til 800 kr. om året, alt efter hvor længe man sejler, om man sejler i nærtrafik eller i fjerntrafik o. s. v. Der er således tale om nedsættelser på fra 100 kr. til 600 kr., altså væsentlige nedsættelser, som følge af denne lov.

Jeg vil til slut udtale ønsket om, at man, før man alt for stærkt kritiserer loven og dens virkninger, afventer de videre oplysninger herom og de forhandlinger, der nu skal føres i udvalget. Jeg håber, det bliver muligt til gavn for sømændene og dansk skibsfart at få denne lovgivning gennemført så hurtigt, som det er gørligt.

Anders Andersen: Jeg vil gerne gøre et par bemærkninger i anledning af diskussionen om dobbeltbeskatningen. Det er rigtigt, som den højtærede finansminister siger, at i kapitel III, § 19, stk. 2, står der, at finans-

ministeren kan træffe nærmere bestemmelse, men jeg har i særlig grad hæftet mig ved den højtærede finansministers bemærkninger til dette afsnit, idet ministeren indrømmer, at det er vanskeligt at føre en effektiv kontrol med denne dobbeltbeskatning. Det var det, der gav mig anledning til at rejse problemet. Jeg nærer nogen bekymring for, at der skal blive tale om for megen dobbeltbeskatning af sømænd, og at man på den måde skal komme til at skade rederiernes erhvervsvirksomhed, og jeg vil gerne have drøftet nærmere i udvalget, om man kan finde frem til en form, der forhindrer en sådan dobbeltbeskatning.

Jeg tror ikke, den højtærede finansminister vil påstå, at man kan nøjes med ét kontorlokale til at administrere denne historie. Den højtærede finansminister vil vist ikke bestride nødvendigheden af at oprette flere kontorlokaler i forbindelse med denne administration, og det er det, vi nærer betænkeligheder ved. Jeg ønsker heller ikke nævnet afviklet, således at finansministeren får bestemmelsesretten i stedet for. Som jeg sagde i mit første indlæg, ønsker jeg denne opgave varetaget af andre, bestående organer, så man kan undgå oprettelsen af et nyt nævn; og hvad andre, bestående organer angår, tiltror jeg den højtærede finansminister så megen omtanke, at han nok vil være i stand til at finde frem til et eller andet af disse organer. Jeg kunne f. eks. nævne ligningsrådet; de spørgsmål af skatteteknisk art, der kan opstå i forbindelse med denne lovgivning, vil vel også kunne løses af dette råd.

Jeg har lidt svært ved at forstå, at man ikke kan opretholde skattefradragsretten, fordi man går over til kildebeskatning. Jeg tror, det vil være muligt, og jeg vil i det udvalg, der bliver nedsat, gerne have dette problem meget nøje undersøgt. Jeg tror ikke, den højtærede finansminister vil bestride muligheden af at bevare skattefradragsretten, selv om man går over til den foreslåede kildebeskatning.

Alfred Jensen: Den højtærede finansminister gjorde opmærksom på, at det står nævnt i fremsættelsen, at organisationerne er hørt. Ja, det vil jeg tro de forskellige ordførere har læst, selv om der ikke har været så megen tid, som der undertiden er, til at gå

[Alfred Jensen.]

stoffet igennem, men det afgørende er ikke, om man har hørt organisationerne og, som der står her, i videst muligt omfang fulgt deres ønsker. Nej, det, vi kunne ønske at vide, er, om organisationerne har godkendt disse fradragstørrelser, om de har godkendt de 1 200 kr. i nærfarten og de 1 300 kr. i udenrigsfarten. Det er et af problemerne. Derfor synes jeg ikke, finansministeren kan klare dette spørgsmål ved at henvise til, hvad der står i fremsættelsestalen. Vi må have at vide, hvad organisationerne mener. Nu vil jeg tro, at de tropper op i udvalget og gør deres synspunkter og ønsker gældende, så ved anden behandling får vi vel nok bedre besked. Finansministeren siger, at man har taget hensyn til ønskerne om at forøge fradragene, men jeg føler mig ikke overbevist om, at det er rigtigt, fordi finansministeren nævner nogle få tal, der skulle anskueliggøre, at skatten går ned. Jeg ville tro, at finansministeren på den anden side også kunne nævne nogle søfolk, som ville komme til at betale mere i skat, nemlig dem, der hidtil kun har betalt kommuneskat. Nej, det afgørende er, at der også i ministerens fremsættelsestale står, at man ikke har medtaget andre fradrag end dem, man hidtil har måttet foretage, og det, søfolkene ønskede, var at få nogle ekstra fradrag for de særlige udgifter, jeg har nævnt. Det er det, jeg har ment at man skulle være lydhør over for i udvalget.

Poul Møller: Jeg vil gerne takke den højtærede finansminister for hans besvarelse af mine spørgsmål. Det er rigtigt, at der i fremsættelsestalen står, at man i videst muligt omfang har taget hensyn til organisationerne, men det er egentlig ikke nogen besvarelse af spørgsmålet om, hvad organisationerne mener om det. Vi plejer dog at have det således, at når kommissionsbetænkningerne bliver offentliggjort, får vi nogle bilag, hvori man offentliggør de udtalelser, der er kommet om betænkningen og arbejdet. Det har vi ikke fået her, men

skal altså nu under udvalgsbehandlingen til at høre, hvilke indvendinger organisationerne har haft.

Jeg takker også for oplysningerne vedrørende stabiliseringslånet. Det står i bemærkningerne, siger den højtærede finansminister, at stabiliseringslånet ikke omfattes af sømandsskatten, men det vil så sige, at når man har et stabiliseringslån og man tænkte sig, at denne lov trådte i kraft den 1. januar, skulle man opkræve et stabiliseringslån i hvert fald hos nogle af de søfarende ud over sømandsskatten. Hvordan man vil gøre det, ved jeg ikke, om man vil fortsætte med at sende en skattebillet til deres bolig. Men hvad vil man gøre i fremtiden, hvis der på den ene eller anden måde bliver gennemført en tvangsopsparing? Eller vil man helt forlade sådanne systemer, fordi man nu indfører sømandsskat? Så ville det være en lykke. Men hvis man ikke vil forlade disse systemer, hvordan vil man så praktisere en i årets løb gennemført ekstraordinær beskatning eller lånelovgivning, når sømandsskatten skal være definitiv, når man ikke vil have en skattepligtig indkomst? For vi kommer dertil, så vidt jeg da kan skønne, at for de søfolk, som ikke har indtægter i land, forsvinder begrebet den skattepligtige indkomst. De har ikke længere den selvangivne indkomst, på hvilken vi kan fordele de byrder, der måtte fremkomme af den ene eller anden grund, som det er sket i tidligere tilfælde. Jeg kan kun se det som en fordel, hvis systemet med lønskat skulle medføre, at vi ikke får sådanne byrder, som tvangsopsparingen er, men jeg vil ikke tro, at man ville sige i en sådan situation, at fordi vi nu har sømandsskatten, kan vi ikke tage beslutning om en tvangsopsparing. Derfor er det vel et af de spørgsmål, vi skal overveje i udvalget, at hvis man vil over til en definitiv skat, hvordan skal man så bevare den skattepligtige indkomst, hvordan kan man få den opgjort, hvor der ikke er tale om indtægter i land? Så siger den højtærede finansminister,

[Paul Møller.]

at §§ 13-18 ikke er noget generelt udtryk for besværet ved lønskat; det besværlige opstår, fordi vi skal have en lønskat ved siden af den almindelige indkomstskat herhjemme. Men jeg har da hele tiden forstået på de artikler; den højtærede finansminister har skrevet, og på det, den højtærede minister har meddelt skattereforudvalget i sin tid, at det, den højtærede minister var tilhænger af, hvis vi skulle over til lønskat, var en ikke-definitiv lønskat, at den højtærede minister accepterede, at den måtte være ikke-definitiv, for at man kunne foretage den personlige opgørelse under hensyn til den pågældendes individuelle skattemæssige stilling, således at det blev skat efter evne og ikke skat efter en eller anden gennemsnitsregel.

Hvis det er målet, at man alligevel skal have en ikke-definitiv lønskat for andre borgere, hvorfor i alverden skal man så pludselig til at starte med en definitiv lønskat? Hvorfor så ikke prøve at arbejde dette system sådan igennem, at det i hvert fald kan blive et paradigme på godt og ondt for det, man står over for, hvis man engang skal gennemføre lønskat, hvad jeg i øvrigt ikke ønsker at tage stilling til på nuværende tidspunkt. Det synes jeg, man skulle overveje, og jeg håber, at vi i det kommende udvalg kan nå frem til at gennemføre en sådan sømandsskat, at vi ikke foregriber noget med hensyn til en eventuel senere lønskat, om vi i det hele taget skal gennemføre en sådan ordning.

Finansministeren (Kampmann): Jeg skal prøve at få afsluttet diskussionen for mit vedkommende. Naturligvis kan det være lidt besværligt, når man ikke forstår det samme ved ordene. Det er en af grundene til, at der er så megen ufred i verden. Når jeg sagde, at der kun skal bruges ét sømandsskattekontor, havde jeg egentlig ikke tænkt på de lokaler, folk sidder i. Det forstår jeg det ærede medlem hr. Anders Andersen gør; han forstår ved et kontor et lokale, hvori der sidder en mand. Ved et kontor forstår jeg den organisationsform, vi normalt kommer ud for i ministeriet, og det består af en leder og underordnede, der passer det. Det er sådan et kontor, vi har brug for, og kun ét. Det ærede medlem

spørger, om det så bliver et meget stort kontor, om det kræver mange kontorer i den betydning af ordet, som det ærede medlem bruger, men det tror jeg såmænd ikke. Der vil blive tale om en eller to juridiske ledere og nogle assistenter.

Flere af de ærede ordførere har været inde på spørgsmålet om organisationernes mening. Det kan ikke nytte, at jeg siger, at organisationerne har sagt mere, end de har. Det, der faktisk er sket, og det, de har sagt, står i fremsættelsestalen. Jeg har ikke udbedt mig skriftlige udtalelser fra organisationerne og har ikke modtaget sådanne. Det giver sig ganske let, når organisationerne formentlig kommer til udvalget. Jeg har, hvis man spørger om min personlige opfattelse, et indtryk af stærk tilslutning fra organisationerne, og jeg tror nok, det skal blive bekræftet i udvalget. Jeg har ikke noget ønske om at foregribe det.

Så har både det ærede medlem hr. Anders Andersen og det ærede medlem hr. Poul Møller været inde på, om ikke denne skat ved kilden kunne laves sådan, at den ikke blev definitiv.

Det ærede medlem hr. Anders Andersen mente, så vidt jeg har forstået det ærede medlem, at man kunne lave en definitiv skat ved kilden uden at ophæve skattefradragsreglen. Jeg er meget spændt på at få forelagt, hvordan det kan gøres. Det er vor opfattelse, at man godt kan lave en skat ved kilden for sømændene, uden at den skal være definitiv; men at man skulle kunne lave en definitiv skat ved kilden uden på en eller anden måde at røre skattefradragsreglen, forstår jeg ikke.

Det ærede medlem hr. Poul Møller mente — forstod jeg — at vi ikke skulle lave en definitiv skat ved kilden, men bare en skat ved kilden. Heri er jeg ikke enig med det ærede medlem. §§ 13-18 vedrører ikke spørgsmålet om, hvorvidt den skal være definitiv eller ej. De vedrører sømænd, der har en indkomst på skibet og derudover en indkomst i land. Det er et andet problem. Problemet er, at man laver kildeskat for en begrænset gruppe, og det har ikke noget at gøre med, om den er definitiv eller ikke-definitiv. Disse paragraffer måtte være der, selv om man ikke laver en definitiv skat ved kilden.

Endelig synes jeg, at det ærede medlem

[Finansministeren.]

hr. Poul Møller gjorde sig unødige bekymringer med hensyn til stabiliseringslån. Det er efterhånden ved at gå op for det ærede medlem, at der ikke er så meget at diskutere vedrørende det nuværende stabiliseringslån, men så bekymrer han sig om eventuelle fremtidige stabiliseringslån eller — hvis tinget lagde mærke dertil — fremtidig bunden opsparing. Det var meget interessant, at det ærede medlem huskede dette — for det er jo på den måde, de konservative og venstre laver det, der svarer til stabiliseringslån. Det ærede medlem ville have sikkerhed for, at hvis man kom i den situation, at man måtte lave noget sådant, skulle sømændene ikke slippe. Det kan teknisk sagtens klares — men det kan aldrig blive et argument for eller imod indførelsen af en definitiv skat ved kilden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Hans Knudsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Første næstformand (Marius Buhl): Der er ikke mere på dagsordenen.

Efter at tinget har bevilget *Henry L. W. Jensen* orlov, må der i hans sted indvælges et nyt medlem i finansudvalget. Hertil har vedkommende gruppe udpeget *Kr. Juul*, som herefter er valgt.

Jeg har modtaget følgende skrivelse:

„Undertegnede medlemmer anmoder herved i medfør af forretningsordenens § 19, stk. 4, om forhandling i tinget om den af ministeren for offentlige arbejder den 7. november 1957 fremsatte redegørelse.“

Skrivelsen er underskrevet af følgende medlemmer:

Hanne Budtz, Poul Claussen, Clausen (Olufskjær), Fanger, Gottschalck-Hansen,

Hvidberg, Jørgen Jørgensen (Ullerup), Ole Bjørn Kraft, Poul Møller, Knud Nielsen, Ninn-Hansen, Jacob Pedersen, Aage Petersen, Erna Sørensen, Poul Sørensen, Thesstrup, Poul Thomsen, H. C. Toft og Weikop.

Redegørelsen vil i overensstemmelse hermed blive sat til forhandling i et senere møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 8. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om sømandsskat.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om skibes bemanning.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om nautiske eksaminer m. m.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om eksaminer for skibsmaskinmestre m. m.

Mødet hævet kl. 15⁵.

16. møde.

Fredag den 8. november kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler fru Ellen Poulsen, at hun er villig til at indtræde som midlertidigt medlem under den folketingsmand *Henry L. W. Jensen* tilståede orlov.

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til ordføreren for udvalget til valgs prøvelse, for at hun kan gøre indstilling om godkendelse af valg.

Ordføreren for udvalget til valgs prøvelse (Edel Saunte): Efter at folketingsmand *Frederik Lyng* er afgået ved døden, har